

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

นางภัทราพร แสงประพันธ์*

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา จำนวน 95 คน โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) แต่เนื่องจากเวลาที่ใช้ในการศึกษามีระยะเวลาจำกัดเพียง 4 สัปดาห์จึงขอใช้กลุ่มตัวอย่างเพียง 76 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .72 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยค่า t-test แบบ Independent ส่วนที่จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยค่า One-Way Analysis of Variance ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe' Post hoc Comparison) พบว่าในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยด้านที่ครูมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดคือ การบริหารงานทั่วไป รองลงมาคือการบริหารงานบุคลากรการบริหารงานวิชาการและบริหารงานนโยบายและแผน ตามลำดับ ส่วนครูที่มีเพศต่างกันจะมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยาโดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยครูเพศหญิงมีความพึงพอใจสูงกว่าครูเพศชายครูที่มีประสบการณ์ในการการปฏิบัติงานต่างกัน จะมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหาร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ.05

คำสำคัญ

ความพึงพอใจของ การบริหารสถานศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ความนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้มีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งนี้โดยที่การจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีการกระจายอำนาจและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม จึงกำหนดให้มีการจัดการระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยให้มีเอกภาพในเชิงนโยบายและหลากหลายในทางปฏิบัติ โดยกระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งในด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ซึ่งการกระจายอำนาจดังกล่าวนี้ ส่งผลทำให้สถานศึกษามีระบบการดำเนินงานที่เป็นนิติบุคคล กล่าวคือ มีความคล่องตัวและมีอิสระในการบริหารจัดการศึกษา เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) จึงเป็นการสร้างฐานรากและความเข้มแข็งให้สถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 6 – 7)

ปัญหาที่พบผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการเป็นผู้นำหรือเป็นตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุ ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานทุกอย่างในโรงเรียน โดยเฉพาะในโรงเรียนประเภทหนึ่ง หรือโรงเรียนผู้นำการเรียนเปลี่ยนแปลง ผลการจัดการสถานศึกษาจะเป็นเช่นไร ย่อมขึ้นอยู่กับ การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหลัก ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ให้บรรลุจุดหมายของการจัดการศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากรอื่นๆ ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้ เป็นไป ตามจุดหมายของการจัดการศึกษาและความคาดหวังของสังคมอย่างมีคุณภาพ ขณะเดียวกันก็ให้ผู้ใช้ประโยชน์ ได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ครูอาจารย์ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารด้านการบริหาร การศึกษาในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา โดยศึกษาระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา ตามขอบข่ายของการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน คือ งานบริหาร วิชาการ งานบริหารบุคลากร งานบริหารนโยบายและแผน และงานบริหารทั่วไป มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรเป็นครูในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา จำนวนทั้งหมด 95 คน กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา คัดเลือกโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 76 คน

ตัวแปรที่ใช้ในวิจัย

1. ตัวแปรต้น คือ ครู (เพศ/ ประสบการณ์ในการทำงาน)
2. ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานจำแนก 4 ด้านคือ 1.การบริหารงานวิชาการ 2. การบริหารงานนโยบายและแผน 3. การบริหารงานบุคลากร 4. การบริหารงานทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Congruence (IOC) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.7 – 1.0 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ 1. ข้อมูลส่วนบุคคล 2. เนื้อหาที่จะทำวิจัย 3. ข้อเสนอแนะ (คำถามปลายเปิด)

ผลการวิจัยพบว่า

ระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยด้านที่ครูมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดคือ การบริหารงานทั่วไป รองลงมาคือการบริหารงานบุคลากร การบริหารงานวิชาการ และบริหารงานนโยบายและแผน ตามลำดับครูที่มีเพศต่างกันจะมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยครูเพศหญิงมีความพึงพอใจสูงกว่าครูเพศชายครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันจะมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยาพบว่าประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ครูมีความพึงพอใจที่มีต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความพึงพอใจในด้าน การบริหารงานทั่วไปมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานบุคลากร การบริหารงานด้านวิชาการ และด้านการบริหารนโยบายและแผน เนื่องจาก ปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐให้ได้รับการศึกษาค้นคว้าพัฒนามิ

การเพิ่มพูนความรู้ในด้านการบริหารและศึกษาในระดับปริญญาโทเพิ่มขึ้นจึงเป็นการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงานนอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการยังมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างสายการบริหารให้สถานศึกษามีความคล่องตัวมีอิสระในการบริหารจัดการ โดยใช้หลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลโดยบริหารงาน 4 ด้านได้แก่ด้านการบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไปซึ่งเป็นการรวมการบริหารงาน 6 งานเดิมได้แก่งานวิชาการงานบุคลากรงานกิจการนักเรียนงานธุรการการเงินงานอาคารสถานที่และงานสัมพันธ์กับชุมชนมาจัดหมวดหมู่ใหม่ให้กระชับและมีประสิทธิภาพโดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลการบริหารงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการบริหารงานโดยองค์กรคณะบุคคลทำงานร่วมกันเป็นทีมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหาร สอดคล้องกับ ฉัฐชัย มาเมือง (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับความพึงพอใจและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อบทบาทการเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่มาจากการสอบคัดเลือกและการคัดเลือกสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยองโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ วลัยรัตน์ อนุศาสตร์ (2548, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ มาโนช บุตรเชื้อไทย (2549, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยา-เขตไผ่ธูปพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ในภาพรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ มยุรา นิลสาขา (2550, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 และยังสอดคล้องกับ สุระพล พันธุ์ดี (2550, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารเครือข่ายคำเตย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนมโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้านได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา ในด้านการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ โรงเรียนได้พัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญและการจัดทำหลักสูตรเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญและเป็นผู้ที่กำหนดนโยบายลงสู่การปฏิบัติจริง โดยใช้หลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีจุดมุ่งหมายที่จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา ดำรงชีวิตอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงต้องมีการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของท้องถิ่น

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนส่งเสริมให้มีการวิจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน โดยนำเอาแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ภายในท้องถิ่นหรือที่อยู่ใกล้มาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนรวมทั้งการนำเอาเอาปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นวิทยากรพิเศษในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน สอดคล้องกับมาโนช บุตรเชื้อไทย (2549,บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตไผ่ธูปพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้กล่าวไว้ว่าการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีและเอื้อต่อการเรียนการสอน มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้วยการสอดแทรกในทุกวิชาที่ทำการสอน นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้สอน ส่งเสริมการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยี มีการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อเตรียมรับการประกันภายนอกจากองค์กรเอกชน มีการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนที่สนใจจึงจะทำให้การเรียนการสอนมีผลสัมฤทธิ์ที่ดี

ด้านที่ 2 ด้านการบริหารงานนโยบายและแผน ความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา ในด้านการบริหารงานนโยบายและแผน ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ ทั้งนี้เพราะว่าโรงเรียนแต่ละโรงเรียนมีสื่ออุปกรณ์ ICT เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการเก็บข้อมูล ผู้บริหารจึงให้ความสำคัญในการบริหารงบประมาณเป็นอย่างมากเพื่อให้เกิดความถูกต้องตามระเบียบของทางราชการและเพื่อให้งบประมาณที่มีอยู่เกิดประโยชน์สูงสุด การส่งครูเข้าอบรมเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องงบประมาณและการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ เป็นกระบวนการบริหารงบประมาณส่วนหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารงานงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) กล่าวไว้ว่า การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งหารายได้จากบริการมาใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียนยิ่งขึ้น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา เพื่อหาความเหมาะสมในการเสนอของบประมาณทั้งนี้เพราะว่าการจัดสรรงบประมาณที่มีอยู่ให้เพียงพอและให้ชุมชนมีส่วนร่วม การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเป็นสิ่งที่ระบบที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วลัยรัตน์ อนุศาสตร์ (2548, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาว่าการบริหารงบประมาณ คือ แผนเบ็ดเสร็จที่แสดงออกในรูปตัวเงิน แสดงโครงการดำเนินงานทั้งหมดในระยะเวลาหนึ่ง แผนนี้จะรวมถึงโครงการ ค่าใช้จ่าย ตลอดจนถึงทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุนการจัดการศึกษา

ด้านที่ 3 ด้านการบริหารงานบุคลากร พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับหนึ่ง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง

ที่สุดคือโรงเรียนมีบทลงโทษแก่ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาที่ทำผิดกฎระเบียบวินัย เพราะการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญ ที่ส่งเสริมสถานศึกษาให้สามารถปฏิบัติงานตอบสนองภารกิจสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารบุคลากรให้เกิดความคล่องตัว มีอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญและกำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าทางวิชาชีพ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สอดคล้องกับ ฌูซัว มาเมือง (2547, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาระดับความพึงพอใจและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อบทบาทการเป็นผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนที่มาจากการสอบคัดเลือกและการคัดเลือกสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิโรจน์ สารรัตนะ (2546) ที่ศึกษาทฤษฎีที่เน้นการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ “วิธีการ” (HOW TO.... theory) ซึ่งนักบริหารการศึกษาก็ควรศึกษา ทำความเข้าใจ และนำไปประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาได้ว่า “ทำอะไร?” จึงจะทำให้การบริหารจัดการในสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถบรรลุผลที่คาดหวังได้อย่างมีคุณภาพ

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ร่วมงาน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารจะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารบุคลากรในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัสราภรณ์ ไชยมาตร์ (2550) เรื่องความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร

ด้านที่ 4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยาอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับหนึ่ง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือโรงเรียนมีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ทั้งนี้เพราะครูและชุมชนขาดการทำกิจกรรมร่วมกัน รวมทั้งคนในชุมชนมีเวลาไม่เอื้อต่อการร่วมกิจกรรมทางโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌูซัว มาเมือง (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับความพึงพอใจและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อบทบาทการเป็นผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนที่มาจากการสอบคัดเลือกและการคัดเลือกสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดระยอง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2546, หน้า 63) กล่าวว่า การบริหารงานทั่วไปต้องให้ความสำคัญกับการจัดทำนโยบาย แผน และระบบข้อมูลสำหรับการดำเนินงาน ดังนั้น งานบริหารทั่วไปจึงต้องมีประสิทธิภาพ มีระบบข้อมูลที่ทันสมัย มีความคล่องตัว ใช้บุคลากรน้อย เป็นแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว ขอบข่ายการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียน

2. ครูเพศหญิงมีความพึงพอใจต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยาในระดับสูงกว่าเพศชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเพศหญิงเป็นเพศที่มีความละเอียดอ่อนในการทำงาน ในการปฏิบัติตามกฎระเบียบได้ดีกว่าเพศชาย

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อผู้บริหารด้านการบริหารงานในโรงเรียนหนองสองห้องวิทยา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีความรู้ความสามารถ มีหลักธรรมาภิบาล ให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมในการทำงาน

ดังนั้นการบริหารจัดการสถานศึกษาผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่สำคัญที่สุดในการบริหารจัดการสถานศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จ คือ ผู้บริหาร ดังนั้น ผู้บริหารที่มีบุคลิกภาพที่ดีในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพราะผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดีของครูผู้สอน ต้องเป็นบุคคลที่มีความคล่องแคล่ว กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ปัจจุบัน สถานศึกษาได้รับการกระจายอำนาจจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสู่สถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงานนโยบายและแผน ด้านบริหารงานบุคลากรและด้านการบริหารงานบริหารทั่วไป เพื่อให้สถานศึกษาได้มีอิสระในการบริหารจัดการตามบริบทของตนเอง โดยผู้บริหารจะต้องเป็นบุคคลที่มีความคล่องแคล่ว กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน จึงจะช่วยให้โรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยงานทางการศึกษา บริหารตนเองไปสู่เจตนารมณ์ที่ต้องการ การบริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้คนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขการศึกษามีการพัฒนาไปไม่หยุดยั้งสิ่งที่จะนำมาจัดกระทำ (การจัดการ = การบริหาร) กับการศึกษาย่อมเปลี่ยนแปลงและพัฒนาขึ้นตาม ไปด้วยดังนั้นการบริหารการศึกษาจึงมีความสำคัญเพราะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์และเป็นศาสตร์ที่ได้รับการพัฒนาด้วยปัจจุบันการบริหารการศึกษาต้องการมาตรฐานของความสามารถบางอย่างมีการฝึกอบรมอาชีพมีการจัดทำอย่างมีระบบการบริหารเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ซึ่งถือว่าเป็นสัตว์สังคมสังคมมนุษย์เป็นสังคมที่มีการรวมตัวกันเป็นหมู่เหล่ามีการรวมกลุ่มเป็นชุมชนขนาดต่างๆจากหมู่บ้านเป็นเมือง เป็นประเทศ การที่คนรวมกันเป็นกลุ่มย่อมต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันมีกิจกรรมการทำงานร่วมกันการทำงานร่วมกันจะเป็นไปด้วยความราบรื่นและยังเกิดความเจริญก้าวหน้ากลุ่มหรือสังคมจำเป็นต้องมีการจัดระบบและระเบียบต่างๆ ร่วมกันนี่คือสาเหตุที่ก่อให้เกิดสถาบันสังคมและการบริหารขึ้นสถาบันสังคมต่างๆ จะดำเนินงานเพื่ออำนวยประโยชน์สุขแก่สมาชิกและเพื่อความเจริญของสังคมอย่างแท้จริงได้นั้นจำเป็นต้องจัดองค์การบริหารที่เหมาะสมกับลักษณะกิจการของตนการบริหารจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้สังคมเจริญก้าวหน้า

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานของผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น
3. ควรทำการวิจัยแนวเดิม แต่เปลี่ยนรูปแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จากแบบสอบถามเป็นแบบสัมภาษณ์ หรือแบบสังเกตหรือใช้หลายรูปแบบร่วมกันเพื่อจะได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ

4. ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบโดยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษาออกเป็นขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างกันและจะได้หาแนวทางในการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพในตัวผู้บริหารในการบริหารงานสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. คู่มือการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล.กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จารุพันธ์ เชื้อดวงฟู. 2550. ความคิดเห็นของครูต่อทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร กลุ่มเครือข่ายอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร. ปรินิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณัฐชัยมาเมือง 2547. ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อบทบาทการเป็นผู้นำของผู้บริหาร
โรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ภัสราภรณ์ ไชยมาตร. 2550. ความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร
สถานศึกษาในเครือข่ายพัชรกิติยาภา 1 นครพนม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครพนม
เขต 1. ปรินิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มยุรา นิลสาขา. 2550. ความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มาโนชบุตรเชื้อไทย. 2549. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสหวิทยา
เขตใฝ่ริเริ่มพัฒนาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรีเขต 1. ปรินิพนธ์ ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- รุ่ง แก้วแดง. 2546. โรงเรียนนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- วัลย์รัตน์ อนุศาสตร์. 2548. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน
สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วิโรจน์ สารรัตน์. 2546. การบริหารการศึกษา .กรุงเทพฯ. ทิพย์วิสุทธิ.
- สุระพล พันธุ์ดี. 2550. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร เครือข่ายคำเตย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 จังหวัดนครพนม. ปรินิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง.